

Central Asian Economic Review
Редакциялық алқасының отырысында
(Хаттама № 3, 2020 жыл 26 маусым)
бекітілген

«Central Asian Economic Review»
ғылыми журналының
ЖАРИЯЛАУ ЭТИКАСЫ ТУРАЛЫ ДЕКЛАРАЦИЯ

Алматы, 2020

1. Жалпы ережелер

1.1 «Central Asian Economic Review» ғылыми журналының (бұдан әрі - Журнал) редакциялық кеңесі өз жұмысында ғылыми жарияланымдардың халықаралық этикалық ережелерін басшылыққа алады, оның ішінде әдептілік, құпиялылық, жарияланымдарды қадағалау және ықтимал мүдделі қақтығыстардың алдын алу тұжырымдамасы және т.б.

1.2 Жарияланым процесінің барлық қатысушыларының ғылыми этика ережелерін сақтауы авторлардың зияткерлік меншікке құқықтарын қамтамасыз етуге, жарияланымның сапасын жақсартуға және авторлық материалдарды жеке тұлғалардың мүдделеріне сәйкес заңсыз пайдалану мүмкіндігін болдырмауға әсер етіп, «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Қазақстан Республикасының 1996 жылғы № 6 Заңымен (2020 жылғы 13 мамырдағы өзгертулер мен толықтырулармен) реттеледі.

1.3 Осы Ереже журнал саясатына сәйкес келеді және мақалаларды қарау мен журналды шығарудың негізгі компоненттерінің бірі болып табылады.

2. Этикалық аспектілер

2.1 Журналдың редакциялық алқасы қарастырылып отырған жұмыстың сенімділігіне, ғылыми маңыздылығы мен өзектілігіне негізделген мақала жариялау туралы шешім қабылдайды..

2.2 Журналдың редакция алқасының саясаты Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген авторлық құқықты қорғауға, заңдылыққа және плагиатқа қатысты заманауи заң талаптарына және жетекші ғылыми мерзімді басылымдар қауымдастығы қолдайтын этикалық қағидаларға негізделген.

2.3 Редакторлар материалды жариялауға жібермес бұрын авторлар мен рецензенттер журналдың ресми сайтында жарияланған этикалық қағидалармен және журналдың талаптарымен танысты деп табады.

2.4 Жариялауға ұсынылған барлық мақалалар екі жақты құпия рецензиялаудан өтеді, редакторлық кеңес тараптар арасындағы мүдделер қақтығысының болмауын бақылауды өз мойнына алады. Мақала авторы немесе бірлескен авторы, сонымен қатар авторлардың ғылыми жетекшілері - ғылыми дәрежеге үміткерлер рецензияланатын жұмыстың рецензенті бола алмайды.

2.5 Редакциялық кеңес мақаланың ұсынылған қолжазбасында қарастырылған мәселелер саласындағы ғылыми зерттеулеріне, кәсіби деңгейіне және біліміне сәйкес рецензенттерді тағайындайды.

2.6 Академиялық адалдық пен этика қағидаларын басшылыққа ала отырып, мәтінге енгізілген немесе енгізуге ұсынылған кез-келген маңызды мазмұндық түзетулер қолжазбаның авторымен келісіледі. Редакциямен келіспеген жағдайда екі тарап материалды жариялаудан бас тартуға немесе консенсус негізінде шешім табуға құқылы.

2.7 Материалдардың авторлары олардағы ақпараттың дұрыстығына, материалдардың заңнама, мораль және этика нормаларына сәйкестігі үшін толығымен жауап береді.

2.8 Заң және этика нормаларын басшылыққа ала отырып, редакция авторлар ұсынған қолжазбалардан алынған мәліметтерді үшінші тұлғаларға бермеуге міндеттенеді.

2.9 Журналдың редакциялық алқасы зерттеу нәтижелеріне еркін қол жеткізу, пікір алмасу принциптерін басшылыққа ала отырып, жарияланған материалдарға ашық қол жетімділікті қамтамасыз етеді.

3. Авторлардың міндеттемелері

Авторлар редакцияға берілген қолжазба мәтіні үшін жеке жауап береді және келесі принциптерді ұстанады:

3.1 Мақала авторларының тізімінде материалдың қолжазбасын дайындауға маңызды үлес қосқан барлық адамдар бар.

3.2 Барлық авторлар бастапқыда өз тобының жалғыз өкілін Редакциялық кеңеспен келіссөздер жүргізу үшін байланыс тұлғасы ретінде таңдаумен келіседі. Авторлық алқамен келіссөздердің барысы туралы авторларды хабардар етіп отыруға сол байланысушы тұлға жауапты.

3.3 Автор (лар) бірегейлі ғылыми зерттеулердің нәтижелерін редакция алқасына ұсынады. Қолжазбаны дайындауға қажет үшінші тарап зерттеулерінің материалдары библиографиялық сілтемелермен қамтамасыз етілген, олар Central Asian Economic Review журналының талаптарына сәйкес рәсімделген.

3.4 Мәтінде ешқандай дәйексөз, авторлық құқықты бұзу және плагиат жоқ.

3.5 Автор (лар) барлық ұсынылған материалдарға толығымен жауап береді, оларда ешқандай бұрмаланған немесе қолдан жасалған мәліметтер болмауын қамтамасыз етеді.

3.6 Ұсынылған мақаланың мәтіні бұрын жарияланбаған және басқа журналдарға рецензиялау үшін бір уақытта жіберілмеген.

3.7 Өзін-өзі дәйексөздеу бір мақала үшін ең көп дегенде 5 сілтемемен шектелген.

3.8 Қолжазбада берілген графикалық материал түпнұсқа болып табылады және авторлық құқық негізінде қолжазба авторларына жатады немесе библиографиялық сілтемелер көмегімен ресімделеді.

3.9 Мақала авторы – бұл мақала жазуға, материал әзірлеуге және жинауға, талдауға және түсіндіруге тікелей қатысқан адам. Авторлар тобы авторлыққа қатысты кез-келген сұрақтарды өз бетінше шешеді, бұл бағыт Редакциялық кеңестің құзыретіне кірмейді, дегенмен Редакция алқасы сәйкесінше мәселе туындаған жағдайда, қолжазбаны баспаға дайындауды тоқтата тұруға құқылы.

3.10 Авторлар этикалық қағидаларды бұзған жағдайда, Редакциялық алқа бұзушылықтың себептерін анықтағаннан кейін мақаланы баспаға дайындықтан немесе бұрын жарияланған санынан алып тастауға құқылы.

3.11 Егер плагиат фактісі дәлелденсе, Редакция авторлық қолжазбадан бас тартуға және жеке автормен (авторлармен) ынтымақтастықты тоқтатуға құқылы.

3.12 Егер плагиат фактісі жарияланғаннан кейін анықталса, Редакциялық алқа мақаланы жарық көрген журналдан алып тастауға құқылы.

4. Этикалық қағидалар және рецензент қызметі

4.1 Рецензент ұсынылған мақаланың сапасын объективті бағалау және оның ғылыми, әдеби және этикалық нормаларға сәйкестік дәрежесін анықтау мақсатында авторлық құқық материалдарына ғылыми сараптама жүргізеді.

4.2 Мақала тақырыбы бойынша өзін маман деп санамайтын немесе мақаланы шолуға уақытылы жібере алмайтынын білетін рецензент, мақаланы рецензияға алғаннан кейін 2 күн ішінде, бұл туралы бас редакторға хабарлауға және оны қараудан бас тартуға міндетті.

4.3 Рецензент қолжазбаның авторы немесе бірлескен тең авторы, қолжазба авторларының кез-келгенінің ғылыми кеңесшісі бола алмайды.

4.4 Рецензенттер мәтінді объективті бағалайды және ұсынылған қолжазбаның артықшылықтары мен кемшіліктерін егжей-тегжейлі көрсетеді.

4.5 Егер рецензент плагиатқа, авторлыққа немесе деректердің бұрмалануына күмәнданса, ол бұл туралы редакцияға хабарлауы тиіс.

4.6 Рецензияланатын мақала құпия құжат болып табылады, рецензент мәтінді қарауға немесе талқылауға үшінші тұлғаларға беруге құқылы емес. Мүдделер қайшылығы туындаған жағдайда рецензент, автор немесе жарияланбаған мәтінге қол жеткізген үшінші тұлға бұл туралы редакцияға дереу хабарлауы керек.

5. Редакциялық алқа қызметіндегі кәсіби этикалық қағидалар

Редакция алқасының мүшелері мен журналдың редакциясы келесі негізгі қағидаларды басшылыққа ала отырып, ұсынылған қолжазбаның жариялануына жауапшылық көтереді:

5.1 Журналдың бас редакторы жариялау туралы шешім қабылдағанда ұсынылған деректердің сенімділігі мен қарастырылып отырған жұмыстың ғылыми маңыздылығын басшылыққа алады.

5.2 Бас редактор қабылдамайтын немесе қабылдайтын мақалаларға қатысты өзінің мүдделері болмауы керек.

5.3 Ұсынылған мақалалардың қайсысы басылымға қабылданады, ал қайсысы қабылданбайтынына журналдың бас редакторы жауап береді. Бұл ретте ол журналдың саясатын басшылыққа алады және авторлық құқықты бұзу мен плагиаттың алдын алып, заңды негіздерді ұстанады.

5.4 Бас редактор ұсынылған мақаланы авторлардың нәсіліне, жынысына, жыныстық бағдарына, діни сенімдеріне, ұлтына, азаматтығына, шығу тегіне, әлеуметтік мәртебесіне немесе саяси көзқарастарына қарамастан тек ғылыми мазмұны бойынша бағалайды.

5.5 Журналдың редакторлары мен журналдың редакция алқасының мүшелері, мақалаға және дайындық процесіне тікелей байланысты адамдардың тар шеңберін қоспағанда, редакцияға келіп түскен мақалалар туралы ақпаратты жариялауға тыйым салынады.

5.6 Жіберілген қолжазбалардан алынған жарияланбаған деректерді бас редактор, редакция ұжымы, рецензенттер, редакциялық-баспа тобының мүшелері немесе редакция

алқасы жеке мақсаттарда пайдалануға немесе үшінші тұлғаларға беруіне (жазбаша келісімсіз) тыйым салынады.

5.7 Егер рецензентте немесе редакция алқасының мүшелерінде мақалада авторлық құқықты бұзу және / немесе плагиат элементтері бар деп санауға жеткілікті негіздер болса, бас редактор жіберілген мақаланың жариялануына жол бермеуі керек.

5.8 Бас редактор баспагермен бірге қаралған қолжазбаларға немесе жарияланған материалдарға қатысты жауапсыз шағым қалдырмауы керек. Егер жанжалды жағдай анықталса, олар бұзылған құқықтарды қалпына келтіру үшін барлық қажетті шараларды қабылдауы тиіс, ал егер қателіктер анықталса, оларды түзетуге немесе теріске шығару жарияланымы арқылы реттелі керек.

5.9 Журналдың бас редакторы, редакциясы, рецензенттері және редакция алқасының мүшелері рецензенттерге қатысты фамилиялар мен басқа ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етуі керек. Қажет болған жағдайда, жаңа рецензентті тарту туралы шешім қабылдау барысында, соңғысына алдыңғы рецензенттердің аты-жөні туралы хабарлау мүмкіншілігі бар.

6. Авторлық құқық және көшірме

6.1 Жарияланған мақалалардың авторларына редакция алқасына тарату құқығы беріледі. Жариялауға қабылданған барлық мақалалар журналдың ресми сайтында және индекстелген мәліметтер базасында орналастырылады.

6.2 Журналда жарық көрген ақпараттық мәліметтерден басқа материалдарға авторлық құқық осы материалдар авторына немесе журнал Редакциясына тиесілі. Журнал номеріне жалпы құқық журнал Редакциясына тиесілі.

6.3 Журнал материалдарын басқа басылымдарда қайта басуға автордың келісімі болған жағдайда жол беріледі. Журнал материалдарының мәтіндеріне сілтеме жасаған (ішінара қолданған) жағдайда, журнал мен авторға сілтеме міндетті болып табылады.

6.4 Журналда жарияланған мақалалардың негізінде жаңа, шығармашылық тұрғыдан тәуелсіз жұмыстар жасау кезінде, сілтеме жасау немесе мақалалардың фрагменттеріне сілтеме жасау мақсатында оларды дәйексөз ережелеріне сәйкес келтірген жөн. Сонымен бірге, редакторлар әр мақаланың соңында осындай жағдайларға арнайы ұсынылған мемлекеттік, орыс немесе ағылшын тілдеріндегі мақалаларға библиографиялық жазбаларды қолдануға шақырады.